

Høringsbrev – begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for turbiltransport

Vår ref.: 2020/12

Dato: 08.12.20

Med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. sender Tariffnemnda med dette utkast til forskrift om fortsatt delvis allmenngjøring av Bussbransjeavtalen mellom NHO og NHO Transport på den ene side og YS og Yrkestrafikkforbundet på den annen side, og tilsvarende overenskomst mellom NHO og NHO Transport på den ene side LO og Fellesforbundet på den annen side på høring.

Det følger av allmenngjøringsloven § 7 andre punktum at allmenngjøringsforskrifter opphører å gjelde dersom partene i avtalen ikke har fremsatt krav om nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale.

YS og LO fremmet begjæring om fortsatt allmenngjøring i brev av 6. november 2020. Bussbransjeavtalen 2018-2020 ble avløst av nye avtaler den 23. oktober 2020 etter at Riksmeklerens forslag ble godkjent ved uravstemning. Dette innebærer at den eksisterende allmenngjøringsforskriften gjelder frem til Tariffnemnda treffer nytt vedtak, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Begjæringen om allmenngjøring

Arbeidstilsynet har på grunn av Covid-19, ikke hatt mange tilsyn i næringen i sesongen 2020, men gjennomførte tilsyn i 2018 og 2019. Morten Lien i Arbeidstilsynet har i tabell tilsendt i epost 18. september beskrevet tilsynsaktiviteten i transportsektoren for 2018, 2019 og 2020 til og med 17. september.

Oversikten viser at Arbeidstilsynet finner en høy grad av brudd på de allmenngjorte bestemmelsene. I 2020 har det kun blitt utført 3 tilsyn. I 2018 og 2019 er tilsynstallene slik:

- I tilsyn med allmenngjort lønn på utenlandske turbusser er det funnet brudd på bestemmelsen i 77 prosent av tilsynene i 2018 og 25 prosent av tilsynene i 2019
- I tilsyn med allmenngjort lønn på norske turbusser er det funnet brudd på bestemmelsen i 0 prosent av tilsynene i 2018 og 31 prosent av tilsynene i 2019
- I tilsyn med allmenngjort kost og losji på utenlandske turbusser er det funnet brudd på bestemmelsen i 15 prosent av tilsynene i 2018 og 0 prosent av tilsynene i 2019

- I tilsyn med allmenngjort kost og losji på norske turbusser er det funnet brudd på bestemmelsen i 11 prosent av tilsynene i 2018 og 11 prosent av tilsynene i 2019

NHO Transport gjennomførte sommeren 2018 en kartlegging av utenlandske turbusser i Norge, som resulterte i Rapporten «Turbussmarkedet i Norge». Rapporten viser blant annet at:

- De utenlandske turbussaktørene står for en vesentlig del av omsetningen. Særlig den som angår turistnæringen og transport av utenlandske turister i Norge. Norske selskaper som opererer med norsk lønn er ikke konkurransedyktige på pris på lange turer.
- Det ble registrert et stort antall utenlandske busser i Norge sommeren 2018. En fjerdedel av disse er registrert fire ganger eller mer over en tre måneders periode. Det indikerer etablert kabotasjevirkosomhet. Polske og Litauiske busser har flest registreringer.

LO og YS fremholder at det er de utsendte bussjåførene som har de laveste lønningene og oftest ikke får allmenngjort lønn, og at det også er en del utenlandske bussjåførere ansatt i norske selskaper som ikke får betalt det allmenngjorte nivået. Fafo har på oppdrag fra LO utført en analyse av lønnsmessig fordeling innenfor allmenngjorte områder i Norge. Undersøkelsen avdekker følgende funn:

- Fire prosent av alle sjåførene hadde lønn under den allmenngjorte minstesatsen
- Andelen fra EU-Øst som lå under allmenngjort minstesats var dobbelt så høy (8 prosent) som andelen fra Norge som lå under allmenngjort minstesats (4 prosent).
- De som er født i EU-Øst og de som kun har D-nummer, hadde den høyeste andelen som lå omtrent på allmenngjort minstenivå, med henholdsvis 14 og 24 prosent.

LO og YS viser for øvrig til forutsetningene i Ot.prp. nr 88 (2008-2009) side 27-29 og Innst. O. nr 131 (2008-2009) side 10 og til Tariffnemndas praksis. YS og LO legger til grunn at det fortsatt er behov for allmenngjøring som et nødvendig tiltak for å oppnå likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft innen næringen.

Ny minstelønn i Bussbransjeavtalen for turbilsjåførere er nå kr 171,87 pr time.

YS og LO ber Tariffnemnda om å fatte vedtak overensstemmende med følgende: Forskrift av 12. oktober 2018 nr. 1701 om allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport for turbil videreføres med revidert minstelønnsats i henhold til Bussbransjeavtalen 2020-2022.

Tariffnemndas merknader

Tariffnemnda vil presisere at den ikke har tatt stilling til om vilkårene for fortsatt allmenngjøring foreligger i denne saken. Nemnda har likevel besluttet å sende utkast til forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport for turbil på høring på bakgrunn av LOs begjæring. Begjæringen og høringsuttalelsene vil deretter danne grunnlag for Tariffnemndas vedtak i saken.

Høring

Tariffnemnda ber om at høringssaken blir forelagt underliggende etater, medlemsorganisasjoner og andre som kan ha interesse av å avgi høringsuttalelse.

Frist for å sende inn høringssvar er 26. februar 2021.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til Tariffnemnda. Svar på høringen merkes med ref. nr. 2020/12 og sendes på e-post til post@nemndene.no eller per brev til:

Tariffnemnda
Postboks 4720 Torgard
7468 Trondheim

Med hilsen

Terese Smith Ulseth
Tariffnemndas leder